

Kalvene lyver ikke!

Videoptagelser viser behov for sutter og vand

Terese Myhlendorph-Jarltoft

Kalve- & Slagtekalverrådgiver
SAGRO, DLBR Slagtekalve & Aarhus Universitet
Tlf: 2311 8618
Email: tja@sagro.dk

Videoanalyser – hvad kan vi få ud af dette

Videoanalyser kan belyse

- ▶ Forhold der påvirker kalvenes adfærd
- ▶ Fysiske og managementrelaterede potentialer

Eksempel på observationer

- ▶ Tid fra indsættelse til kalvene finder sig til rette
- ▶ Uro efter opstart og sammenblanding
- ▶ Unormal/uhensigtsmæssig adfærd
- ▶ Begrænsninger af naturlig/nødvendig adfærd
- ▶ Plads ved foderbord/foderkasser/fodertrug og kødannelser
- ▶ Adgang til frisk foder og vand (dette er ikke en selvfølge)

Video analyse

Betydning af
mælkefodringsmetode

Mælkefodring via suttebar eller trug

Mælkefodring med trug

- Mælkeoptag 2 min.
- Første kalve ligger efter 23 min.
- 50 % af kalvene ligger efter 41 min.

Mælkefodring med suttebar

- Mælkeoptag 11 min.
- Første kalve ligger efter 4 min.
- 100 % af kalvene ligger efter 21 min.

Forskel

Drikkehastighed 5,5 x reduceret

Bruger mindre tid på at sutte på inventar og hinanden

Ligger hurtigere ned

Videoanalyse har ført til ændringer

Mælkefodring med suttebar til > 4000 indsatte kalve

Erfaringer

- ▶ Nemmere tilvænning
- ▶ Mere ro omkring mælkefodring
- ▶ Mere trivelige kalve
- ▶ Højere tilvækst

Bedriften oplever ikke, at det er mere tidskrævende at mælkefodre via suttebar

Skift fra trug til
suttebar for alle kalve

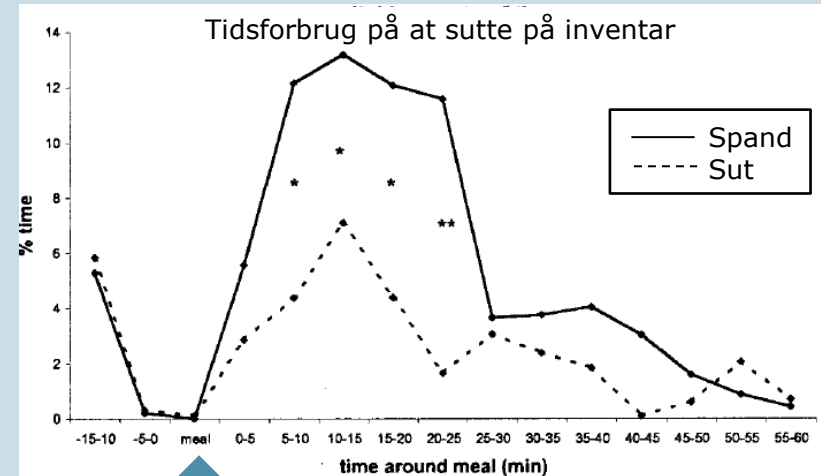

Var effekten som vi regnede med?

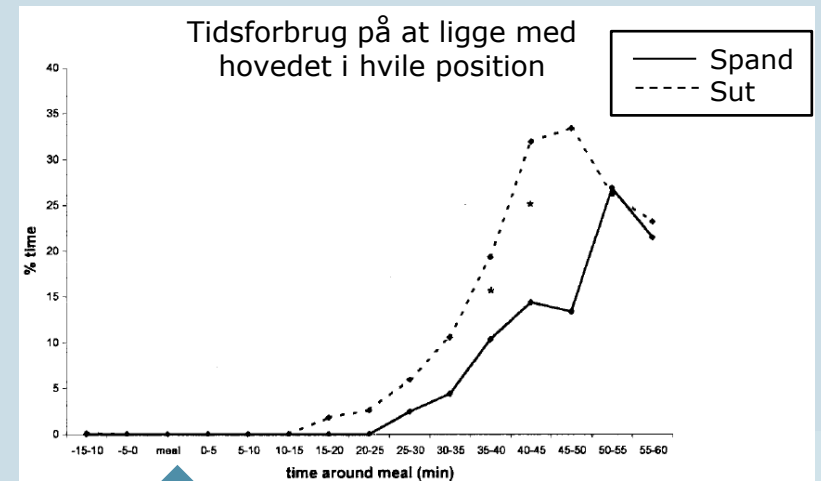
Ja! Men resultatet var mere udtalt end forventet

Ved sammenligning af drikke metode (sut/spand) fandt *Veissier et al. (2002)* følgende hos kalve fodret med sut:

- ▶ Drikkehastighed 3,4 gange reduceret
- ▶ Mindre unormal sutteadfærd
- ▶ Ligger hurtigere ned med hovedet i hvileposition
- ▶ Ligger i længere tid efter mælkefodring

Mælkefodring

Mælkefodring

Veissier et al. (2002)

Sut

Skål

Fysiologisk betydning

Mentalt tilfredsstillende

Øget niveauer af "velvære hormoner" fx oxytocin og prolactin (*Lupoli et al. 2001*)

Reduceret stressniveau fx reduceret cortisol (*Lupoli et al 2001*)

Øget hjerterytme (*Passillé 2001*)

Betydning for forekomst af unormal sutteadfærd

Reduces i mælkefodringsperioden (*Veissier et al. 2002; Jun og Lidfors 2001*)

Øges i mælkefodringsperioden (*Veissier et al. 2002, Jun og Lidfors 2001*)

Reducér unormal sutteadfærd via: Fodring med sut med lavt mælkeflow, et højt væskeoptag samt et højt optag af hø (*Passillé 2001, Haley et al. 1998 og Hovath & Miller-Cushon 2017*)

Sut

Skål

Betydning for drikkemetode og optag

Reducerer drikkehastighed (*Abe et al. 1978*)

Stimulerer bollerenderefleksen (*Wise og Andersen 1939*)

Øget passagehastighed igennem løbe og tarm (*Abe et al. 1978; Ternouth & Roy 1978*)

Betydning for fordøjelsen

Øget produktion af spyt og lipase (*Wise et al 1975*)

Forbedret fordøjelse af laktose (*McInnes et al. 2015*)

Øget syreproduktion i løbe og reduceret pH (*Ternouth & Roy 1978*)

Øget risiko for, at en del af mælken ender i vommen (*Wise & Andersen 1939*)

Øget risiko for diarré (*Wise & Lamaster 1968*)

3 x forlænget varighed af diarré (*Rajala & Catren 1995*)

Tilvækst ?

Praktisk omkring mælkefodring med sut

Anbefalinger ift. rengøring

I praksis oplever vi at mælkefodring via sut er mere taknemmelig en via skål/trug

Hver dag:

- ▶ Skyl suttespande og suttebarer med lunkent vand efter hver mælkefodring

Ugentligt samt mellem hver kalv:

- ▶ Vask sutter og spande/barer med sæbe og desinfektionsmiddel

Anbefalinger ift. Sut og placering

- ▶ Sut skal være placeret 60-70 cm over gulv
Næse skal være under øjeniveau når kalven drikker (*Veissier et al 2002*)
- ▶ Suttens hul skal være < 6 mm for at opnå et optimal lavt flow (*Veissier et al 2002*)
- ▶ Lad sutten hænge i 20 minutter efter mælkefodring
- ▶ Skift sut mellem hver kalv, dvs. Én sut/kalv

Video analyse

Betydning af vand og
tilgængelighed

Videoovervågning af gruppeopstaldede kalve

Analysen her viste:

- Der gik to døgn før de første kalve fandt og anvendte drikkekopperne

Videoovervågning af gruppeopstaldede kalve

Analysen her viste:

- Der gik et døgn før kalvene begyndte at bruge drikkekopperne

Vi observerede, at let adgang til vand øger optaget

- ▶ Let at finde
- ▶ Nemt at bruge
- ▶ Vandspejl

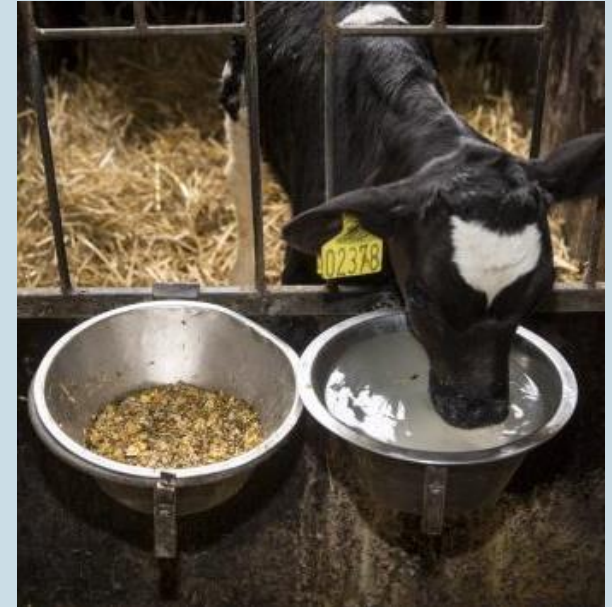
Hvorfor er det vand så vigtigt?

Derfor

- ▶ 80 % af spædekalkvens kropsvægt består af væske
- ▶ For at kalvens stofskifte kan fungere optimalt
- ▶ Bidrager til vomudvikling
- ▶ Hjælper til forgæring af fast foder i vommen
- ▶ Bidrager til luftvejenes naturlige "luftrensningssystem"

Kalven mister hele tiden vand fra kroppen

- ▶ Urin og gødning
- ▶ Udåndingsluft og svedproduktion

Vandbehov

Fysiske faktorer

- ▶ Temperatur og fugtighed i det omgivende miljø
- ▶ Alder og vægt
- ▶ Aktivitetsniveau

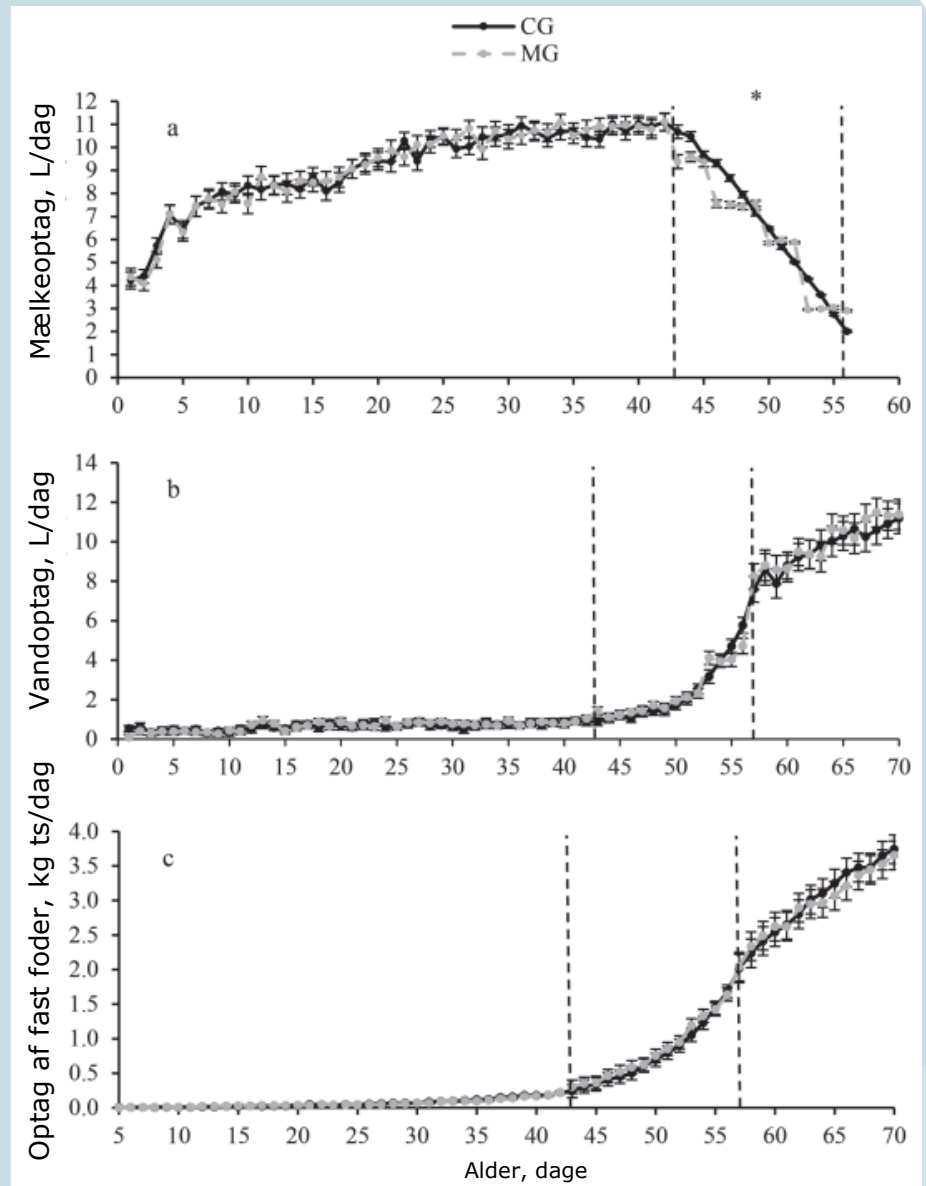
Tørstfoptag

Vandbehov øges med øget tørstfoptag

- ▶ Mælk
- ▶ Kraftfoder

Sundhed

Vandbehov ved diarré øges med 25-50 %

Fra fravænning og frem er forholdet
mellem vand og tørstof 4:1

Eksempel

En kalv skal efter fravænning skal æde 2-2,5 kg kraftfoder, 100 g
strukturfoder og drikke 8-10 L vand

Vand kvalitet og temperatur

Generelt foretrækker kalve tempereret vand (~16-18 grader)

- ▶ Koldt vand nedkøler vommen og sænker kropstemperaturen
- ▶ Lunkent vand (35-38 °C) kan fordoble vandoptaget ift. koldt vand

Sørg altid for rent drikkevand

- ▶ Daglig rensning for forurening af gødningsrester

Betydning af tildeling af varmt vand i trug

Dansk afprøvning i slagtekalvebesætning

Kalve:

107 HOL tyrekalve

Alder: 29-93 dage

Behandlinger

Kontrol: Vand fra vandkop

Vand: Vand fra vandkop + 3 L varmt vand
(39 °C) i trug, to gange dagligt

Fodring

2 x 3 L skummetmælkserstatning

Ad libitum adgang til kalvefoder og hø

Resultater

	Behandlinger	
	KONTROL	VAND
Sundhed		
Kalvedødelighed, antal kalve	3	0
Sundhedsscreening, skala 0-5	1	0.4
Antibiotikabehandlinger, antal/kalv	0.8	0.2

	Behandlinger	
	KONTROL	VAND
Slagterresultater		
Klassificering, EUROP	3,4	3,6
Dansk Kalv godkendelse, pct.	80	93
Fund af lungear ved slagtning, pct.	8	2

https://www.landbrugsinfo.dk/public/1/0/6/avl_reproduktion_varmt_drikkevand_fra_trug_gav_sundere_kalve

Konklusion

- ▶ Forbedret sundhed og færre antibiotikabehandlinger
- ▶ Ingen effekt på tilvækst og slagterresultater

Take home message

Kig på jeres kalve og **hør hvad de fortæller Jer!**

De kalve vi har kigget på har fortalt os, at de trives bedst når:

- ▶ De mælkefodres via sut
- ▶ Drikkekoppen er let tilgængelig og har vandspejl
- ▶ De tilbydes varmt vand, som et supplement til koldt vand fra drikkekop

Tak fordi i lyttede med.
Spørgsmål?

Referencer

- ▶ **Abe, M., et al., 1979.** Effects of nipple or bucket feeding of milk-substitute on rumen by-pass and on rate of passage in calves. *Br. J. Nutr.* 41:175-181
- ▶ **Fisker, I. & Møller, J. 2004.** *Vand til kalve. Landbrugsinfo.dk*
- ▶ **Haley, D. B., et al., 1998.** Effects of Resistance to Milk Flow and the Provision of Hay on Nonnutritive Sucking by Dairy Calves. *J. Dairy Sci.* 81:2165-2172
- ▶ **Hovath, K. C. & Miller-Cushon, E. K., 2017.** The effect of milk-feeding method and hay provision on the development of feeding behaviour and non-nutritive oral behavior of dairy calves. *J. Dairy Sci.* 100:3949-3957.
- ▶ **Jensen, M. B., & Vestergaard, M., 2018.** *Drøvtyggers behov for adgang til drikkevand – en litteraturgennemgang af behov for drikkevand hos kvæg og andre drøvtyggere.*
https://pure.au.dk/ws/files/126503795/Dr_vtyggerses_behov_for_adgang_til_drikkevand_dans_k_sammendrag.pdf
- ▶ **Jensen, M. B., & Vestergaard, M., 2018.** *Vandbehov og vandoptagelse hos slagtekalve og ungtyre.* Landbrugsinfo.dk
- ▶ **Jensen, M. B., & Vestergaard, M., 2018.** *Vand til småkalve – så meget drikker de.* Landbrugsinfo.dk
- ▶ **Jung, J. & Lidfors, L. 2001.** Effects of amount of milk, milk flow and access to a rubber teat on cross-sucking and non-nutritive sucking in dairy calves. *Applied Animal Behaviour Science.* 72:201-213.
- ▶ **Lupoli, B., et al., 2001.** Effect of suckling on the release of oxytocin, prolactin, cortisol, gastrin, cholecystokinin, somastostatin and insulin in dairy cows and their calves. *J. of Dairy Research.* 68:175-187.

Referencer - fortsat

- ▶ **McInnes, R., et al., 2015.** Influence of teat flow rate in commercial milk feeding systems on calf digestion and performance. J. of Applied Animal Nutrition. 3:1-5.
- ▶ **Meyer, U., et al., 2006.** *Investigations on the water intake of growing bulls. Livestock Science 103:186-191*
- ▶ **Passille, A. M., 2001.** Sucking motivation and related problems in calves. Applied Animal Behaviour Science 72:175-187.
- ▶ **Rajala, P. & Castrén, H. 1995.** Serum Immunoglobulin Concentrations and Health of Dairy Calves in Two Management Systems from Birth to 12 Weeks of Age. J. Dairy Sci. 78:2737-2744.
- ▶ **Ternouth, J. H. & Roy, J. H. B. 1978.** Concurrent studies of the flow of digesta in the duodenum and of exocrine pancreatic secretion in calves. Br. J. Nutr. 40:553-561
- ▶ **Veissier, I., et al., 2002.** Does Nutritive and non-nutritive sucking reduce other oral behaviors and stimulate rest in calves? J. Anim. Sci. 80:2574-2587.
- ▶ **Wickramasinghe et al., 2019.** *Drinking water intake of newborn dairy calves and its effects on the feed intake, growth performance, health status and nutrient digestibility.* J. Dairy Sci. 102:377-387
- ▶ **Wise, G. H. & Anderson, G. W., 1939.** Factors affecting the passage of liquids into the rumen of the dairy calf. 64:697-705.
- ▶ **Wise, G. H., & LaMaster, J. P., 1967.** Responses of Calves to Open-Pail and Nipple-Pail Systems of Milk Feeding
- ▶ **Wise, G. H., et al., 1975.** Changes in Milk Products Sham Fed to Calves. IV. Suckling from a Nurse Cow versus Consuming from Either a Nipple Feeder or an Open Pail.

